

HOTĂRÎRE

“ 26 ” noiembrie 2015

Nr. 250

mun. Chișinău

Cu privire la activitatea Institutului de Ecologie
și Geografie referitor la „*Impactul schimbărilor
climatice asupra productivității unor grupuri
de culturi agricole*”

În baza realizării Republicii Moldova a prevederilor Convenției Cadru privind Schimbările Climatice, dar și a provocărilor serioase existente din ultimii ani cum ar fi: deficitul și competiția pentru resursele de apă, schimbările climatice și lipsa strategiilor de adaptare (cu precădere în agricultură care este ramura de bază a economiei naționale), Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al AȘM a constatat că Institutul de Ecologie și Geografie își îndeplinește obligațiunile sale prin realizarea cercetărilor privind impactul schimbărilor climatice asupra productivității unor grupuri de culturi agricole. Astfel, o înțelegere îmbunătățită a interacțiunilor dintre schimbările climatice – agricultură - societate este și răspunsul extrem de relevant pentru politica europeană și cea națională la acest compartiment.

Schimbările climatice regionale reprezintă una dintre marile amenințări la adresa dezvoltării durabile și constituie una dintre cele mai mari probleme de mediu, cu consecințe negative asupra economiei naționale. Ritmul accelerat al acestor schimbări contribuie la manifestarea frecventă a riscurilor naturale, în special a secetelor, care în ultima perioadă de timp devin tot mai intensiive și mai frecvente. Concomitent, schimbarea climei actuale a condiționat incapacitatea de adaptare a unor grupuri de culturi agricole, și prin urmare, scăderea productivității acestora.

De aceea, în perioada 2011-2014, în cadrul proiectului fundamental "*Crearea bazelor științifico-informaționale pentru optimizarea organizării teritoriale în condițiile actuale de modificare a mediului* " la compartimentul „Evaluarea tendințelor regionale de modificare a resurselor climatice, ținând cont de schimbările globale ale climei”, au fost evidențiate tendințele de schimbare a regimului de căldură și umiditate pe teritoriul republicii și estimat impactul acestor schimbări asupra productivității unor culturi agricole.

S-a constatat că în cazul păstrării tempoului actual de încălzire a climei, în anii 2000-2029, va avea loc deplasarea optimului termic spre nord pentru unele culturi multianuale termofile (piersic, cais); se va majora cu două săptămâni perioada activă de vegetație etc. Alternarea frecventă a perioadelor uscate cu cele umede a determinat elaborarea unor noi indici climatici ce reflectă adecvat resursele de umiditate, extrem de importante în obținerea recoltelor înalte. Elaborarea Indicelui perioadelor uscate (Izu) – a permis evidențierea gradului de aridizare a climei în perioada V-VIII, perioadă sensibilă în creșterea și

dezvoltarea unor culturi agricole. În prezent, acesta este utilizat în cercetările și tezele de doctorat din cadrul țărilor vecine (Ucraina, România).

A fost elaborat Indicele exceselor pluviometrice, Ip care servește drept indicator al gradului de pericolozitate din punctul de vedere al declanșării inundațiilor în timpul manifestării precipitațiilor abundente. Pentru prima dată, au fost elaborate hărți digitale ce reflectă repartiția spațială a fazelor de dezvoltare a unor culturi agricole. A fost elaborat Coeficientul (CNR) pretabilității climei pentru calitatea strugurilor, care denotă că, începând cu anul 2005, datorită creșterii temperaturii din luna august, calitatea strugurilor este stabil înaltă.

În premieră, a fost elaborat și editat *Atlasul Resursele Climatice ale Republicii Moldova* (2013), realizat în baza Sistemelor Informaționale Geografice – instrument modern de cercetare. Au fost editate monografiile *Resursele agroclimatice în contextul schimbărilor de climă* (2012) și *Fundamentarea dezvoltării durabile a viticulturii în dependență de climă* (2014). Unele din realizările obținute au fost implementate în practica agricolă, confirmate cu acte de implementare.

Reieșind din importanța strategică a acestei direcții de cercetare, ținând cont de necesitatea luării măsurilor de adaptare în lipsa unei Strategii de adaptare către schimbările climatice la nivel regional, având în vedere experiența și potențialul științific disponibil, Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al AȘM **H O T Ă R Ă Ș T E** :

1. Se aprobă raportul „*Impactul schimbărilor climatice asupra productivității unor grupuri de culturi agricole*”, prezentat de dna dr. hab. în geografie, prof. univ. Maria Nedelcov, șef de laborator la Institutul de Ecologie și Geografie al AȘM (se anexează).

2. A considera activitatea științifică a Institutului de Ecologie și Geografie privind schimbările climatice regionale ca direcție prioritară în activitatea Institutului. Academia de Științe a Moldovei va susține în continuare această direcție strategică de cercetare în cadrul proiectelor instituționale pentru perioada 2015-2018 prin estimarea factorilor meteo-climatici de risc asociați schimbărilor climatice.

3. A continua și a multiplica legăturile de colaborare cu instituțiile științifice de profil din țară și de peste hotare privind acest domeniu.

4. A continua promovarea indicilor elaborați la nivel regional în țările cu condiții climatice similare în vederea alinierii cercetărilor regionale către cele internaționale.

5. A continua eforturile în vederea identificării și atragerii surselor financiare necesare în editarea unui set de Atlase (*Atlasul resurselor agroclimatice, Atlasul factorilor meteo-climatici de risc etc.*) extrem de necesare în luarea măsurilor adecvate de adaptare către noile condiții climatice la nivel regional și local.

6. Se recomandă ca raportul „*Impactul schimbărilor climatice asupra productivității unor grupuri de culturi agricole*” să fie prezentat specialiștilor în domeniu de la Universitatea Agrară de Stat din Moldova, Colegiul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova, precum și în cadrul unei emisiuni televizate.

**Președinte,
academician**

Gheorghe DUCA

**Secretar științific general,
doctor habilitat**

Aurelia HANGANU